

PRESSITEADE
20.05.2025

Fotografiska avab suvehooaja eel kaks uut näitust

Suvehooaja hakul vahetab Fotografiska kolmas korrus värvi ning täitub kahe uue, meelihaarava näitusega. 23. mail avaneb nii Henriette Sabroe Ebbeseni kui Bruce Gildeni näitus, mis on küll korrusenaabrid, ent sisult sügavalt iselaadi – esimene neist hõigustab piiri reaalsuse ja fantaasia vahel, painutades tõde ja väänates taju, teine taotleb aga fotode kaudu täieliku tõe jäädvustamist.

Henriette Sabroe Ebbesen on Taani kaasaegne foto- ja videokunstnik, kes on ametilt ühtaegu ka arst. Oma loomingus ühendab ta teadusmaailma ja kunsti, nihestades seeläbi reaalsust ning väänates vaataja taju ja meeli. Tema visuaalselt rikkalikud teosed on justkui väikesed teaduskatsed, milles vaadeldakse, kuidas saab inimkeha, psüühikat ja maailma visualiseerida ning tõlgendada vaataja meele ja pilgu läbi. Fotografiskas avanev Ebbeseni isikunäitus [„Kaleidoskoop“](#) kulgeb unelmana päriselu ja fantaasia piirimal, kus illusioonide loomiseks on kasutatud peegleid ja peegeldavaid materjale, vältides seejuures tehisintellekti või Photoshopi abi.

„Kuna tulen teadusmaailmast, tunnen end samuti kahe maailma piiril – ühe jalaga teaduses, teisega kunstis,“ kirjeldab Ebbesen ise. „Teadus on mind alati huvitanud ja mulle meeldib mängida mõttega, kuidas manipuleerida füüsikaseadustega. Üldrelatiivsusteooria järgi saab ruumi ja aega painutada. Oma töödes ma sõna otseses mõttes painutan päikesekiiri peeglitega. Matemaatilised struktuurid, füüsikaseadused, taimed ja paljud muud looduselemendid on nii paeluvad, et tunduvad isegi sümboolsed.“

Ebbesen on teinud palju kaastööd ka moeajakirjadele nagu Vanity Fair ja Vogue. Vogue Itaalia ja Photo Vogue on Ebbeseni esile tõstnud kui fotograafi, kelle tegemistel tasub silma peal hoida.

Ebbeseni korrusenaabrina avaneb Ameerika tänavafotograafi **Bruce Gildeni** näitus [„Miks just need?“](#), mis oma olemuselt on pöörane ja raju ning toob provokatiivses ja toores lähivaates püünele inimesed päriselust, kõrvalalleedelt ja filtrite all varjuvast maailmast. Gilden jäädvustab stseene ja inimesi, keda teised võivad pidada hirmutavaks, riskantseks või koguni eemaletõukavaks. Tema järeleandmatu lähenemine oma pildistatutele, sekka tubli annus toorest jultumusest, on andnud Gildenile juurdepääsu näiliselt kättesaamatutele sotsiaalsetele rühmadele, keda ta kujutab üllatavalt vennaliku tuttavlikkusega. Fotodele talletub justkui inimese elu kaart, millelt leiab märke leinast ja rõõmust, ihast ja kaotusest, joovastusest ja hävingust. „Hea tänavapilt lõhnab tänava järele,“ sõnab Gilden ise.

Fotografiska on Tallinnas Telliskivi loomelinnakus asuv kaasaegne kultuurikeskkond, kus kohtuvad fotograafia, kunst ja kultuur. Hilisõhtuni avatud majas toimub samaaegselt kolm-neli eripalgelist näitust. Igal aastal toob Fotografiska Eesti publikuni üle kümne erineva fotožanri ja -kunstniku väljapaneku. Muuseumi piletihinnad on paindlikud ning sõltuvad külastuspäevast ja -ajast. Noored ja lapsed on Fotografiskasse alati oodatud tasuta ning neile pakutakse spetsiaalseid haridusprogramme. Fotografiska on meelte ja elamuste kohtumispai: majas tegutsevad Michelin'i rohelise tärniga pärjatud restoran, kohvik, katuseaed, veinibaar ja pood. Igal nädalal leiab Fotografiskas aset erinevaid mõtlemapanevaid, kogemusterohkeid ja meelelahutuslikke üritusi.

Tema loomingut iseloomustav tume huumor täidab heledat eesmärki muuta inimesed üksteise suhtes mõistvamaks. Gildeni fotode jõulised emotsioonid ulatuvad raamidest hooga välja ning tänu ainulaadsele lähenemisele on temast kujunenud fotomaailma tõeline legend.

Gildeni näituse avanemine toob Fotografiskasse ajaloolise hetke, kus samaaegselt on üleval kahe legendaarse, maailma suurfotograafe koondava ühenduse **Magnum Photos** alla kuuluva fotograafi näitust: lisaks Gildenile tervitab külastajaid ka [Elliott Erwitti](#) suurnäitus.

Fotografiska Tallinna näituste juht **Maarja Loorents** sõnab, et Gildeni aus pilk portreeritavatele mõjub jõulise raputusena. „Tema fotod on tabatud otse sündmuskohalt, otse tänavalt. See on oskus, mis ainult Gildenit iseloomustab. See on näitus, millest ei saa mööda vaadata, ega ükskõikselt mööda minna – see tuleb meiega koju kaasa,“ kirjeldab Loorents avanevat näitust. „Temaga paralleelselt avanev Henriette Sabroe Ebbesen on aga justkui võlur, kes meie meeltega mängib ja meisterlikult vigurdab. On suurepärane, et saame oma majas nii hõrku tajude ja meelte mängu etendada,“ lisab ta.

Kahe näituse avamine toob Fotografiskasse ka mitu eriüritust. Neljapäeval, **22. mail kell 18** leiab aset [avavestlus](#) Henriette Sabroe Ebbeseniga, kellega teevad kunstist, teadusest ja moest juttu moekolleksionäär, kirjutaja ja ametilt ametnik **Annikky Lamp** ning Fotografiska rahvusvaheliste näituste juht **Johan Vikner**. Reedel, **23. mail kell 18** on võimalik Ebbeseni näitust väisata [koos autori endaga](#) ning kogeda näitust kunstniku pilgu läbi. Samal õhtul **kell 20** lülitub Fotografiska öövööndisse – reede hilisõhtutel on muuseum avatud südaööni ning [23. mai öövöönd](#) annab võimaluse kogeda Fotografiska uusi näituseid salapärasemas, loomult krehvtisemas võtmes.

Laupäeval, **24. mail kl 15** on aga võimalik osa saada kahe Magnumi fotograafi, Bruce Gildeni ja Elliott Erwitti näituste [erituurist](#), mida viib läbi mõlema näituse kuraator ja Fotografiska rahvusvaheliste näituste juht **Jessica Jarl**.

Valiku Fotografiska uute näituste fotodest leiab [siit](#).

Lisainfo ja küsimused:

Britta Talving

Fotografiska kommunikatsioonijuht

+372 5340 5652

britta.talving@fotografiska.com

Fotografiska on Tallinnas Telliskivi loomelinnakus asuv kaasaegne kultuurikeskkond, kus kohtuvad fotograafia, kunst ja kultuur. Hilisõhtuni avatud majas toimub samaaegselt kolm-neli eripalgelist näitust. Igale aastal toob Fotografiska Eesti publikuni üle kümne erineva fotožanri ja -kunstniku väljapaneku. Muuseumi piletihiinad on paindlikud ning sõltuvad külastuspäevast ja -ajast. Noored ja lapsed on Fotografiskasse alati oodatud tasuta ning neile pakutakse spetsiaalseid haridusprogramme. Fotografiska on meelte ja elamuste kohtumispaik: majas tegutsevad Michelin'i rohelise tärniga pärjatud restoran, kohvik, katuseaed, veinibaar ja pood. Igale nädalale leiab Fotografiskas aset erinevaid mõtlemapanevaid, kogemusterohkeid ja meelelahutuslikke üritusi.